

Methodiek en didactiek

Dominique De Boeck

delta lloyd

asics

Het Nieuwsblad

isostar

ERNST & YOUNG

DUNLOP

Algemene methodiek en didactiek (1)

Doelstelling KidsTennis Wit 'on court'

- ✓ FUN(damentals)
- ✓ les is één groot spel
- ✓ optimale activiteit
- ✓ ontdekken van nieuwe bewegingsvormen

Didactiek

1. Didactische werkvormen voor kleuters

- ✓ Verhaal vorm
  - Bewegingsverhaal
  - Losse fantasievorm
- ✓ Spelvormen:
  - Met/ zonder spelregels
  - Uitschakeling vermijden
- ✓ Opdrachtvorm:
  - Aanbieden door uitdaging (wie kan...?)

! Keuze afhankelijk van leeftijd

! Kleuter altijd eerst laten experimenteren met materiaal

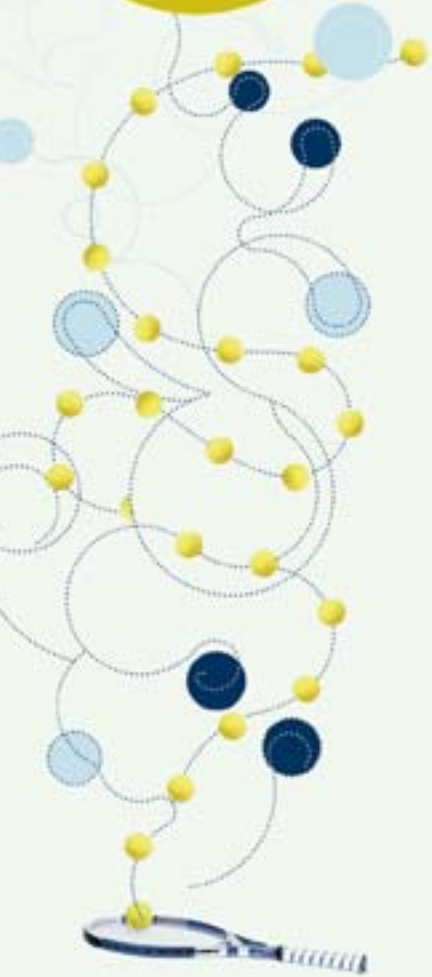

Didactiek

2. Didactische werkvormen aanbrengen

- ✓ Duidelijk verstaanbaar
- ✓ Volledig
- ✓ Bondig formuleren
- ✓ Kindertaal
  - Fantasie
  - Op niveau van de kleuters
- ✓ Variatie
  - Auditieve, visuele en tactiele signalen
- ✓ Ruimte voor experimentere, eigen inbreng

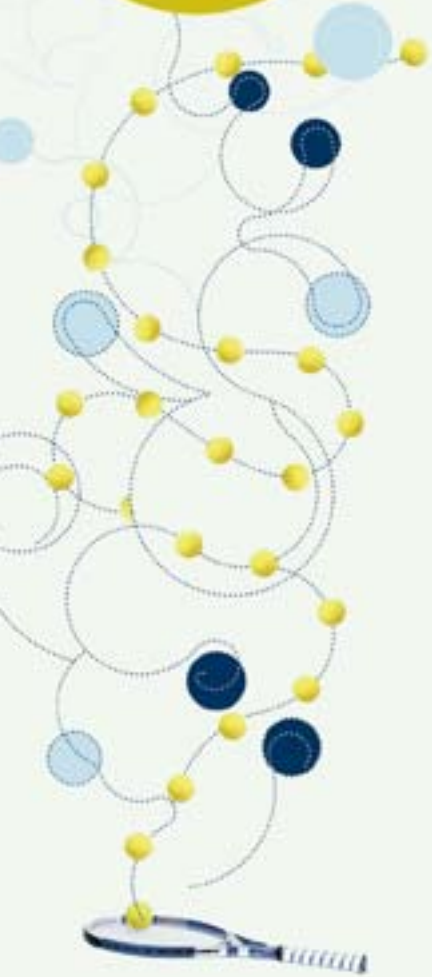

Didactiek

3. Enkele vuistregels (1)

Doel = kinderen zijn gemotiveerd bezig

- ✓ Enthousiaste lesgever (passie...)
- ✓ Tijd?
  - Regel: leeftijd + 2 minuten (lesvoorbereiding)
  - Praktijk: kleuters bepalen de tijdsduur (observatie lesgever)
    - >>> Rustmomenten
    - >>> Veel opeenvolgende activiteiten
- ✓ Aanwakkeren van de concentratie
- ✓ Herhalingen en variatie
- ✓ Materiaal
  - Variatie
  - Iedereen moet kunnen beschikken over pittenzak, ballon,...

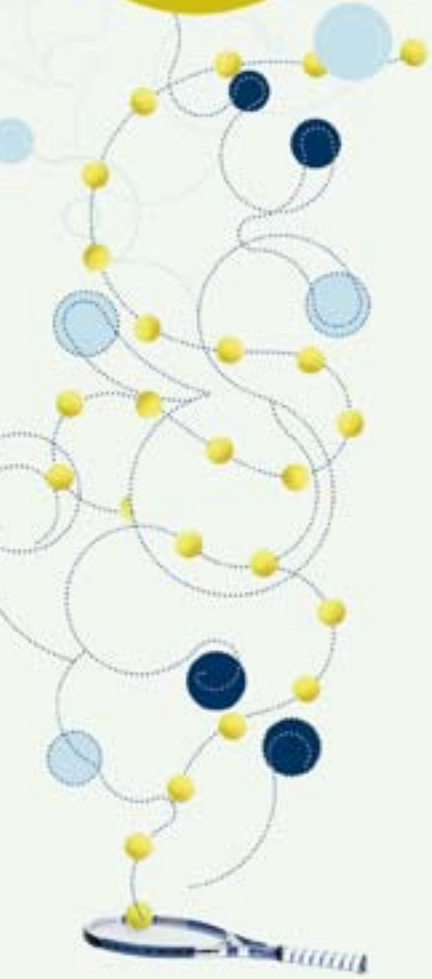

Didactiek

3. Enkele vuistregels (2)

- ✓ Niet te snel ingrijpen
- ✓ Goed voorbereid zijn
  - Lesvoorbereiding
  - Materiaal aanwezig
  - Flexibel kunnen omgaan met de lesvoorbereiding

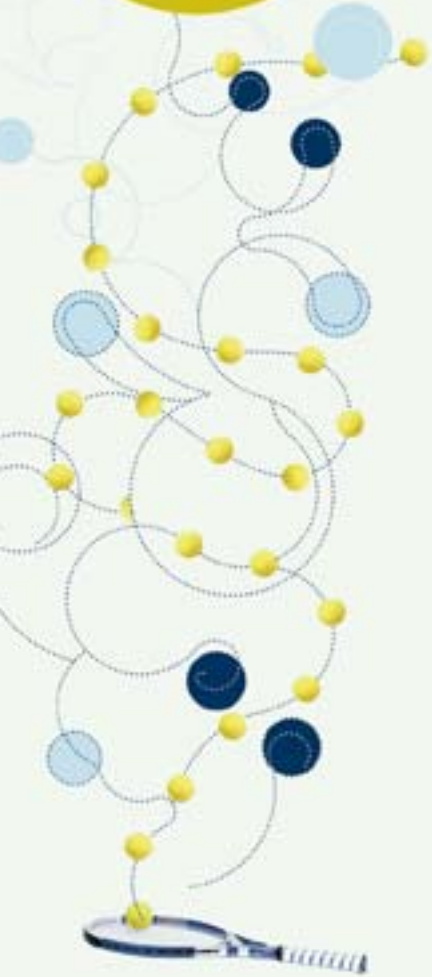

Didactiek

4. Opstelling van de lesgever

- ✓ Nooit met de rug naar de groep staan
- ✓ Oogcontact
- ✓ Overzicht over de volledige groep
  - Nooit met de rug naar de groep
  - Zich verplaatsen aan de buitenzijde van het terrein
  - Kleuters aan de andere kant van de zaal in het oog houden (belonen, berispen)
- ✓ Open lichaamshouding (er voor hen zijn, 'kleuterbegeleider')
- ✓ Helpen waar nodig

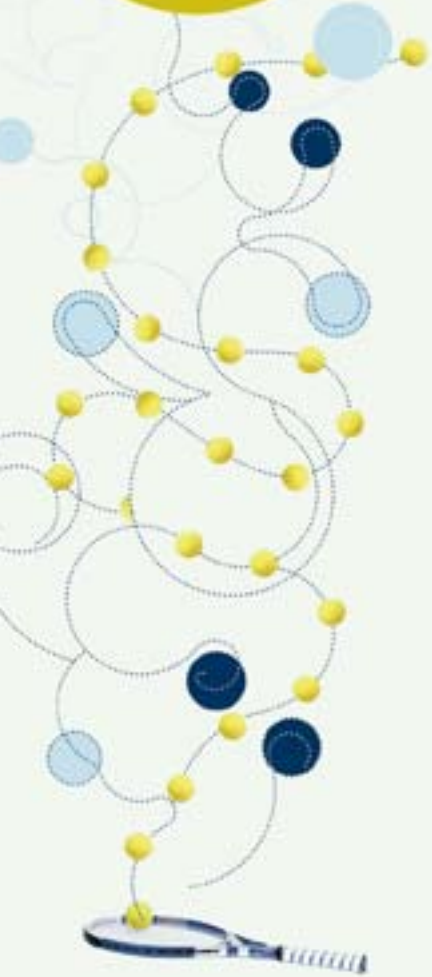
Methodiek

1. Observeren

Observeren = informatie oppikken
Aanspreken van cognitieve capaciteiten

observeren – verwerken - handelen

- ✓ Handelen
  - Activiteiten bijsturen (groep/individueel)
  - Overgaan naar nieuwe activiteit

- ✓ Leren observeren!!!

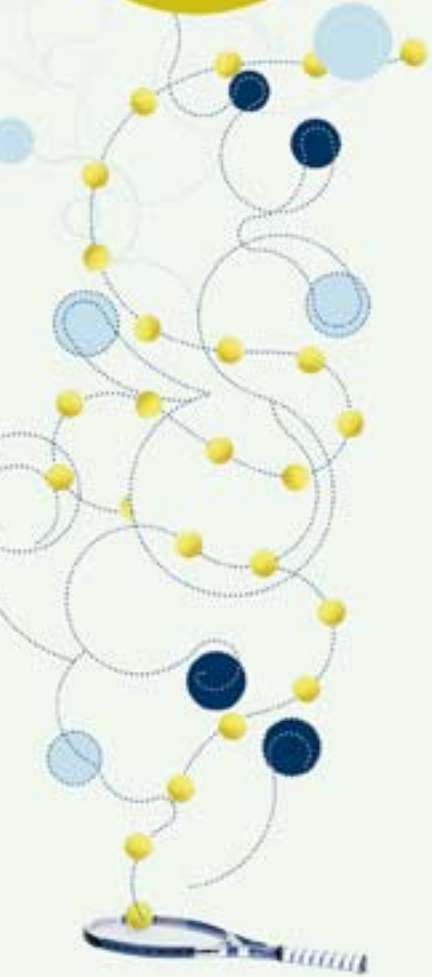

Methodiek

2. Leren observeren

- ✓ Observatie van de beginsituatie
  - groeps grootte, gedrag van de kleuter, sfeer

- ✓ Observatie van de lesactiviteiten
  - Fun?
  - Belangstelling voor bepaalde lesactiviteiten?
  - Gedrag van kleuter in de groep?
  - Gedrag van kleuter tov de lesgever?

- ✓ Observatie ifv differentiatie
  - Lukken!!!

Methodiek

3. Differentieren (1)

- ✓ Continuüm
- ✓ Spontane differentiatie
  - Bijv. werpen naar gatendoek
- ✓ Differentiatie door verschillende opstellingsvormen
  - Vangen:
    - Zonder instrument > met instrument
    - Groot, langzaam > klein, snel
    - Uitvoering: individueel > lesgever = partner > andere kleuter is partner
  - Slaan:
    - Groot > klein
    - Hand > slaginstrument
    - Stilstaand voorwerp > voorwerp in beweging
    - Uitvoering: individueel > lesgever = partner > andere kleuter is partner

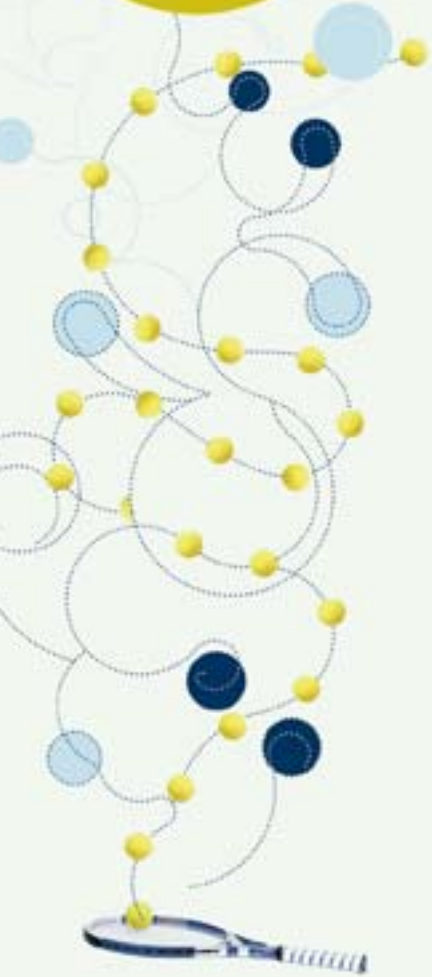

Methodiek

3. Differentieren (2)

- Werpen:
  - Klein, zacht > groot, hard
- Richten:
  - Doel groter > doel kleiner
  - Dichter bij doel > verder van doel
  - Stilstaand doel > doel in beweging
  - Rollen > werpen
- Evenwicht:
  - Evenwicht op 2 voeten > evenwicht op 1 voet
  - Evenwicht op grond > evenwicht op statisch voorwerp > evenwicht op dynamisch voorwerp
  - Evenwicht met voorwerp > evenwicht zonder voorwerp
  - Vaste ondergrond > zachte ondergrond
  - Hoog > laag
  - Zonder schoenen > met schoenen
  - Brede steunbasis > smalle steunbasis
  - Statisch evenwicht > dynamisch evenwicht

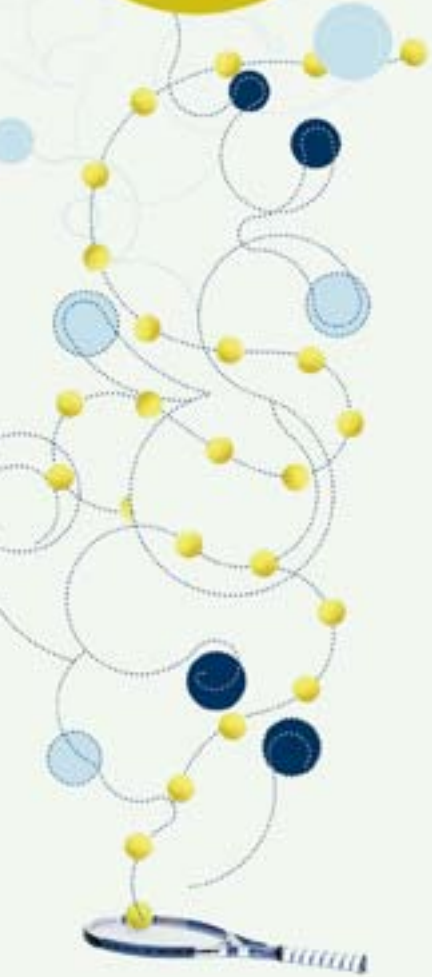

Methodiek

3. Differentieren (2)

Voor vangen, slaan, werpen en richten van toepassing:

- ✓ Uitvoering vanuit stilstand of in beweging
- ✓ Geen tijdsdruk > tijdsdruk
- ✓ Lesgever ondersteunt (tactiel, visueel, auditief) > leerling individueel

	3+ -4- jarigen		4+ -5 jarigen	
	OBSERVATIE	TIPS: REMEDIËREN EN DIFFERENTIATIE	OBSERVATIE	TIPS: REMEDIËREN EN DIFFERENTIATIE
GOOIEN	de kleuter gooit de bal niet hard	vraag hem een krant stuk te gooien	de kleuter gooit de bal niet ver genoeg door te weinig kracht	vraag hem hard en ver te gooien
	De kleuter kan niet goed richten en gooit naast het doel	vraag hem naar het doel te kijken en te wijzen terwijl hij gooit		demonstreer de oefening
		demonstreer de oefening		de kleuter mag dichterbij het doel staan
		maak het doel groter: gebruik bijvoorbeeld 2 kranten in plaats van één	de kleuter gooit niet ver genoeg door onvoldoende draaikracht van de romp	plaats de kleuter in juiste positie
		de kleuter mag dichterbij het doel staan		Zet de voet tegenovergesteld aan de werparm op een tapijttegel, de andere erachter
	de kleuter gaat over de lijn staan, waar hij normaal achter moet staan om te gooien	de kleuter mag dichterbij het doel staan	de kleuter gooit naast het doel	Vraag hem naar het doel te kijken en te wijzen terwijl hij gooit.

	de kleuter stop zelf de bal in het doel	toon zelf de werpbeweging		laat kleuter contrast aanvoelen door zowel ver als dichtbij te gaan staan
				laat de kleuter proberen met een ander soort bal
				vergroot slaagkansen (vb. kleinere bal in groot doel)
		GOOIEN MET VERSCHILLENDE KLEINE ZACHTE BALLEN		KLEINE ZACHTE BALLEN---- --GROTERE LICHTE BALLEN (strandbal, ballonbal)
		ROLLEN-----WERPEN		UIT STILSTAND-----IN BEWEGING
		GEEN DOEL---GERICHTHEID		GROOT DOEL--KLEIN DOEL
		TOESTAND BAL: RUST--- BEWEGING		TIJDSDRUK: GEEN----- KRITISCH
				INDIVIDUEEL-----PARTNER
				WERPEN--SLAAN MET HAND-----SLAAN MET INSTRUMENT

VANGEN	de kleuter sluit de ogen en beweegt weg van de bal / hij reageert niet of te laat	vraag de kleuter een stilliggende bal in één keer vast te pakken.	de kleuter kan de bal niet vangen	laat een goede gooier werpen of neem zelf nog even over
		rol de bal naar de kleuter en vraag deze te stoppen of te pakken		speel het spel met een grote, lichte bal
		laat de kleuter experimenteren met ballonnen	de kleuter kan niet gepast reageren op de schijnbewegingen v/d werper	spelen met grote, lichte bal en oefen in langer wachten om de handen te openen
		laat de kleuter de bal aannemen die je aangeeft en vergroot geleidelijk de afstand		
		vang samen met de kleuter de bal		
		voor het vangen van de bal eerst gebruik maken van grote trage bal		
		ondersteun de uitvoering verbaal "en pak"		
		LEER KLEUTERS VANGEN MET EEN GROTE BAL		
		COMBINEER VANGEN EN WERPEN ALLEEN BIJ VAARDIGE KINDEREN		
		INDIVIDUEEL---PARTNER		

EVENWICHT	de kleuter kan nog niet op één been blijven staan (min. 2-3 sec.)	vraag hem zijn aandacht op één punt te richten	de kleuter kan minder dan 5 sec. op één been staan	vraag hem zijn aandacht op één punt te richten
		laat hen ervaren op een stevige ondergrond		laat hen ervaren op een stevige ondergrond
	de kleuter stapt geregeld naast in plaats van op het touw	maan aan tot rustig stappen	de kleuter stapt geregeld naast in plaats van op het touw	maan aan tot rustig stappen
		laat hem blootvoets stappen		maak de oefening moeilijker, smaller touw, knoop in touw..
				laat hem blootvoets stappen
	de kleuter heeft het moeilijk om van het ene eilandje naar het andere eilandje te stappen	leg de eilandjes dicht en laat hem zelf de afstand van de eilandjes vergroten	de kleuter heeft het moeilijk om van het ene eilandje naar het andere eilandje te stappen	leg de eilandjes dicht en hem zelf de afstand van de eilandjes vergroten
AFREMMEN	de kleuter loopt door wanneer hij eigenlijk zou moeten stoppen	een aantrekkelijk auditief of visueel signaal geven	de kleuter kan niet zelfstandig stoppen	geef een auditief stopsignaal (trom)
		het kind bij de hand nemen		
		laat het kind stappen in plaats van lopen		